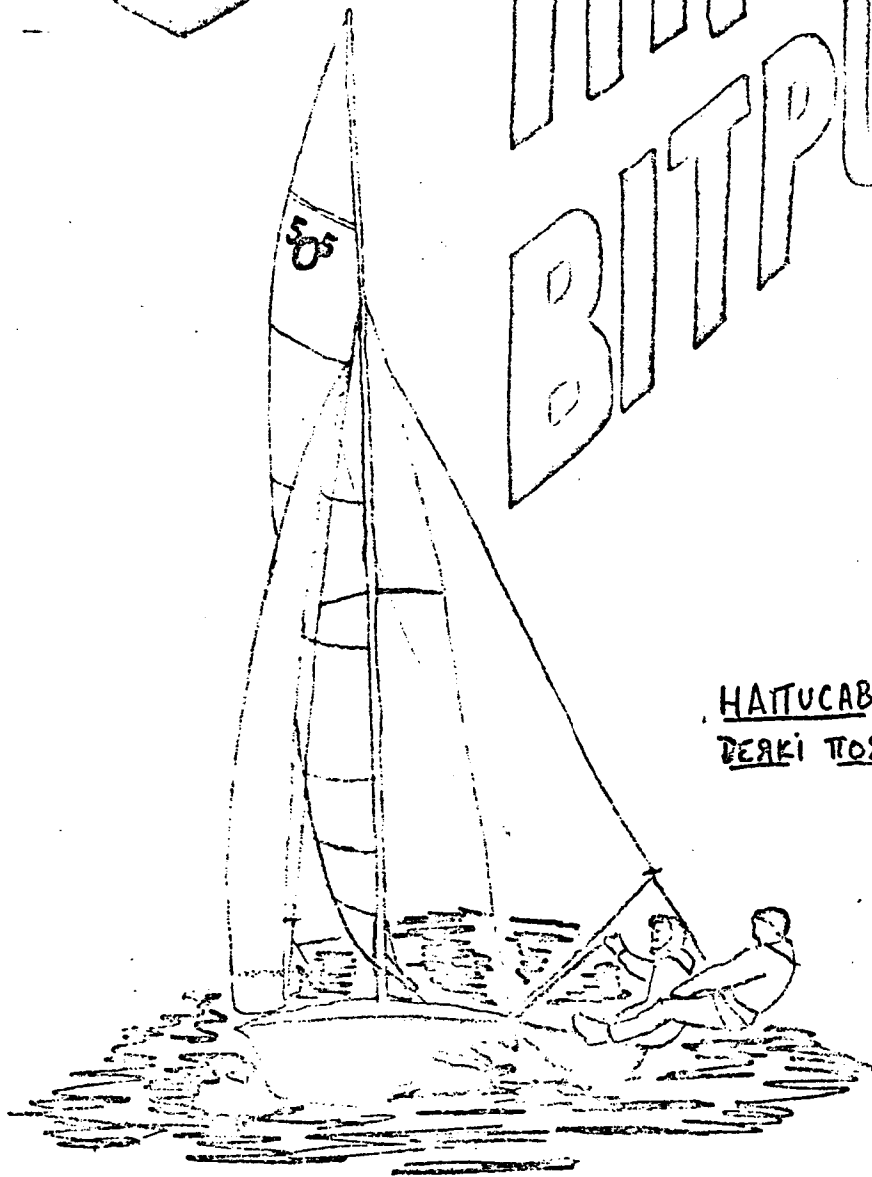
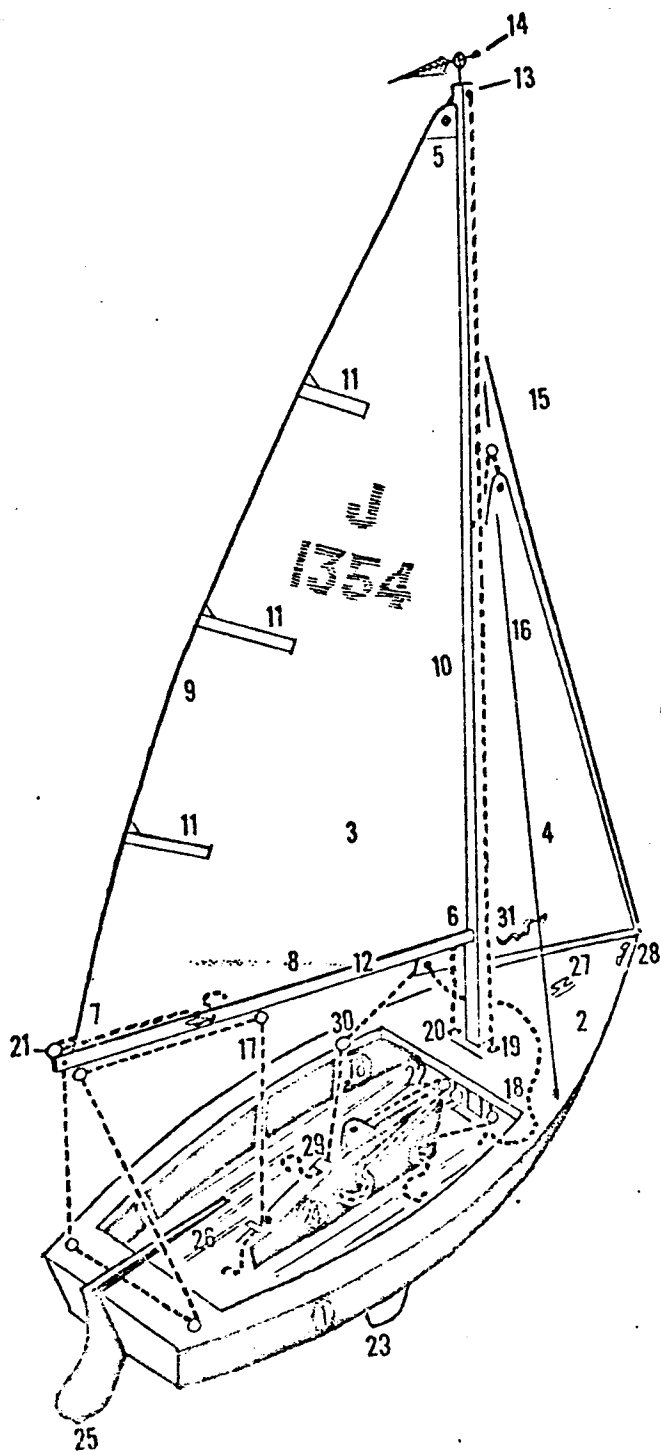

ПІДРУЧНИК ВІТРИЦЬНИЦТВА

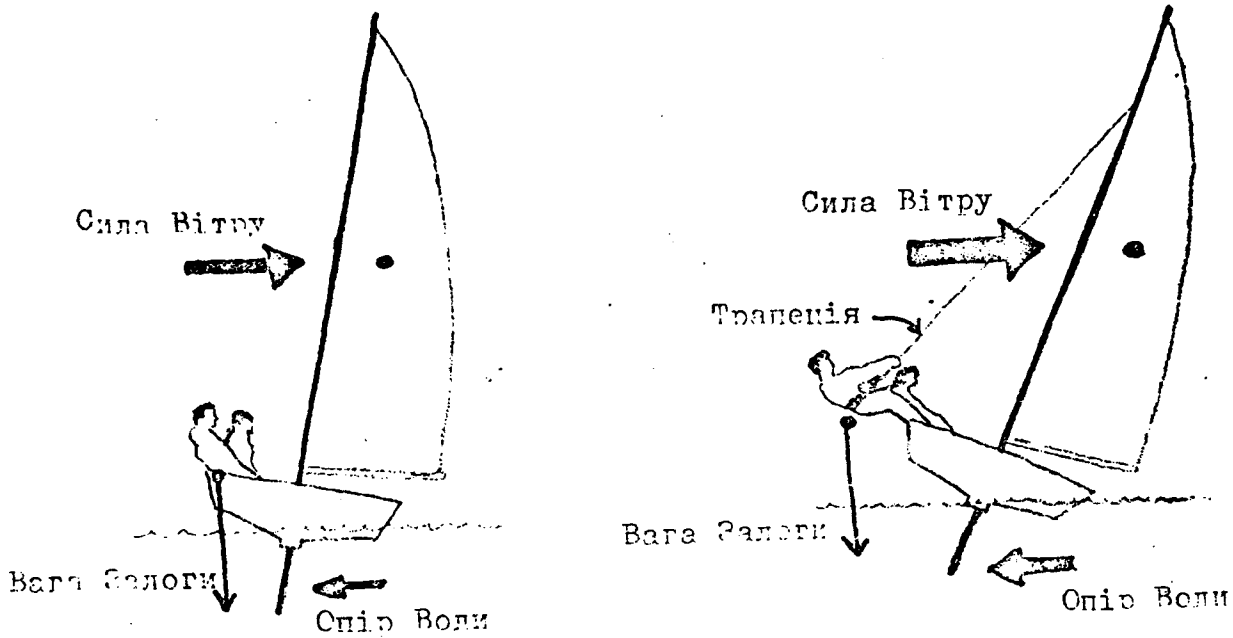
НАПИСАВ: РОМАН ДОБІЯНСЬКИЙ
ДЕЯКІ ПОЯСНЕННЯ ЗАСВОЮВАННЯ ВІД ПІДРУЧНИКА:
О. ЗАНОВСЬКОГО
А. ДУРБАКА

ЧАСТИНИ ВІТРИЛЬНИКА

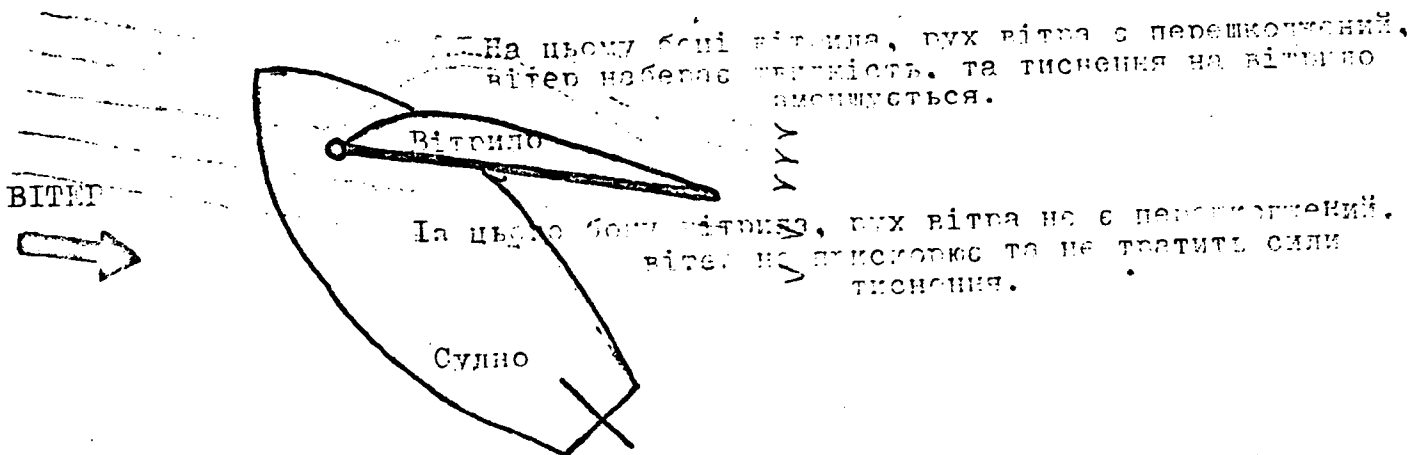
1. Hull- Корпус
2. Deck- Палуба
3. Mainsail- Головне Вітрило або Парус
4. Jib- Переднє Вітрило
5. Head- Верхівка
6. Tack- Передній Кут
7. Clew- Нижній Кут
8. Foot-
9. Leech-
10. Luff-
11. Battens- Дошки
12. Boom- Паль
13. Mast- Шогла
14. Masthead Fly- Шоглова Вквізка
15. Headstay, or jibstay- Передній Штат
16. Shroud- Бічний Штат
17. Mainsheet- Головний Штот
18. Jibsheet- Передні Шкоти
19. Main halyard- Головна Витяга
20. Jib halyard- Передня Витяга
21. Outhaul- Гітор
22. Centerboard pennant-
23. Centerboard- Кон.
24. Centerboard trunk- Скриня
25. Rudder- Створ
26. Tiller- Кермо
27. Mooring Cleat- Причална Застібка
28. Bow Chock- Нісва провідка
29. Jam cleat- Затримка
30. Fairlead- Провідка
31. Telltale- Вквізка

ТЕОРІЯ ПОРУШУВАННЯ

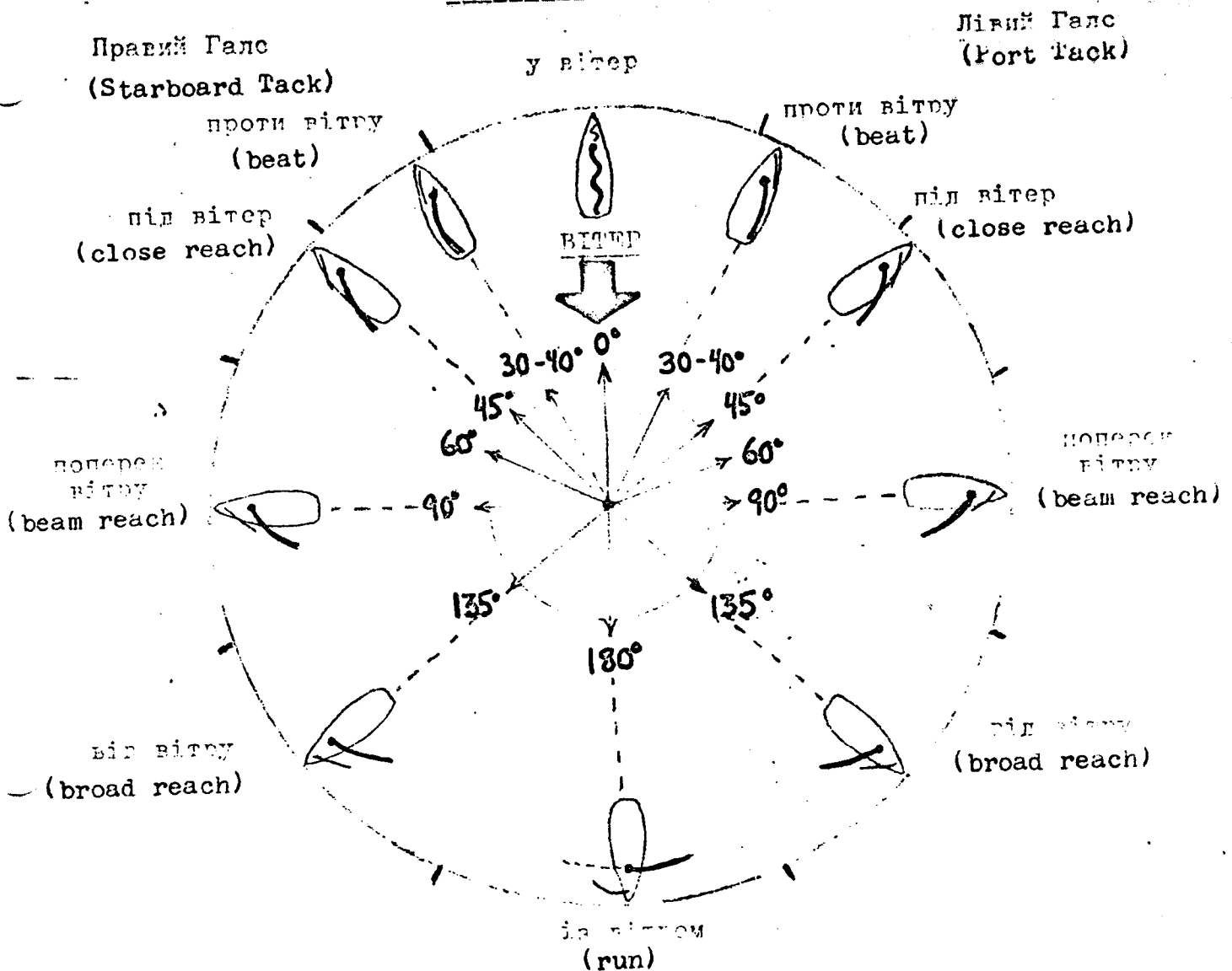
На вітрильний ділає сила вітру яка пробує посувати судно боком по воді. Вола твєрїти спір на корпус і на спущенї мач, не дозволяючи плїти боком. Вислїд цих протележних сил є плївба в перєд.

Коли сила вітру пробує переважити судно, треба ту силу протїважити вагою залогів судна. Чим бїльша сила вітру, тим бїльшо ваги треба, тим дальшо вагу треба посувати від середку судна, або тим бїльшо треба повільнити вітрила. Також, можна спустити мач глибоко.

Вислїд тої зміни в тиснення вітру або атмосфєри на вітрило є порушення вітрильника в перєд. Неї наслїдок можна повільнити з ефектом вітра на крилі літака.

НАПРЯМИ ПЛАВБИ

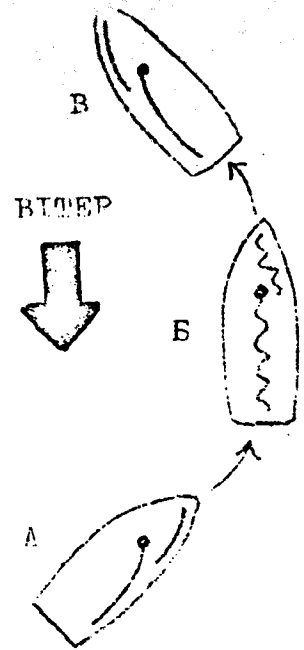
1. Галс (tack), це є який бо борт на борт навітря вітрильника у відношенню до вітра.
2. Якщо вітер віє через лівий борт, судно пливе по лівому галсу.
3. Якщо вітер віє через правий борт, судно пливе по правому галсу.
4. Вітрильник не може плисти у вітер.
5. Плавання у вітер вимагає щоб постійно міняти сторони плавання від лівого до правого галсу тримаючись бажаного напрямку. Певременно, вітрильник не може плисти менше від 30-40° проти вітру.

ЗМІНА НАПРЯМУ ПЛАВБИ ВІТРИЛЬНИКА

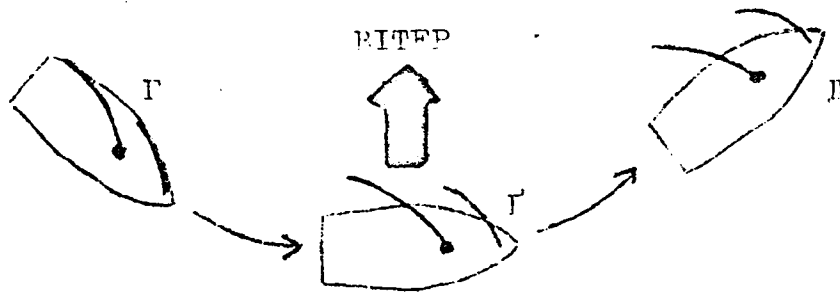
1. Зміна Напрямку- "проти вітру на лівий галс" (А) на "проти вітру на правий галс" (В)

- А. Залога пускає перенне вітрило і звертає судно у вітер.
- Б. Вітрила лопотять, судно із розгону плыве у вітер і порогопить на правий галс. Коли міняється галс під вітер, треба швидко керувати щоб судно не застало у вітрі. Також, судно мусть бути певної швидкості щоб виконати та зміну.
- В. Залога перебірає на вітрили і заставляє вітрила.

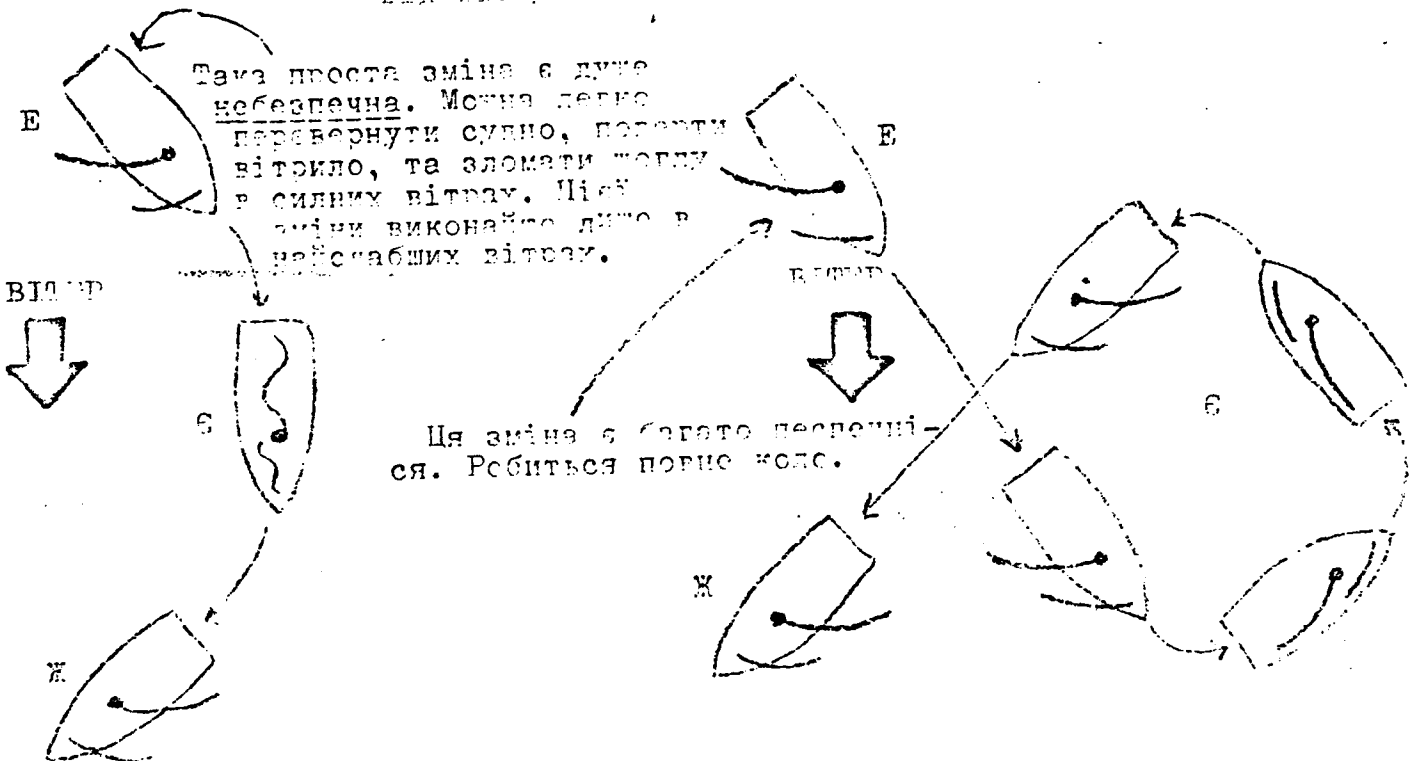
2. Зміна Напрямку- "під вітер на правий галс" (Г) на "від вітер на правий галс" (Д)

Повертаючи судно від вітру носом, в той сам час залога сповільняє вітрили.

3. Зміна Напрямку- "від вітру на лівий галс" (Е) на "від вітру на правий галс" (Ж)

Така проста зміна є дуже небезпечна. Можна легко перевернути судно, пограти вітрило, та зломати шоглу в сильних вітрах. Цієї зміни виконайте лише в найслабших вітрах.

РОДИ ВІТРИЛЬНИХ СУДЕН

Вітрильні Судна Відрізняються:

1. родами корпусів (hulls).

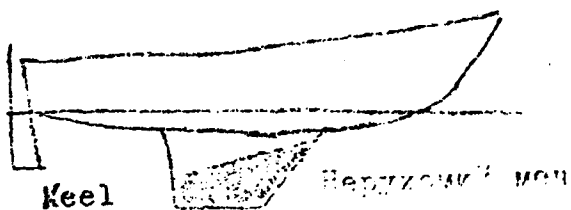
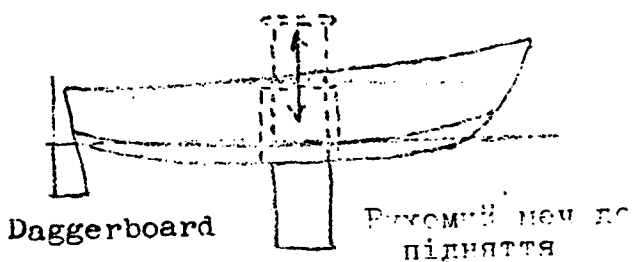
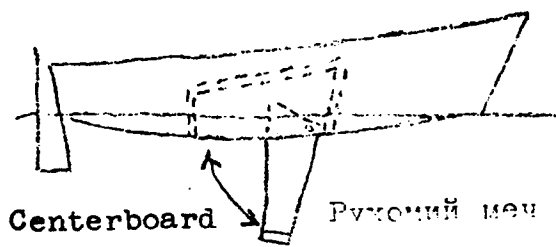
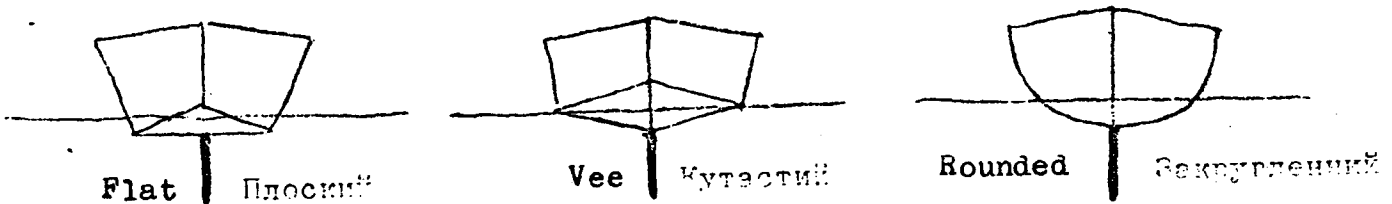
2. родами оснащення (rigging).

— кількість мач (masts), їх величини та їх положення у відношенні до керма (helm).

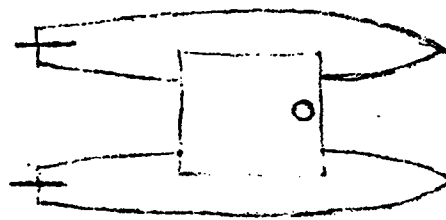
— родами вітрил.

Роди Корпусів

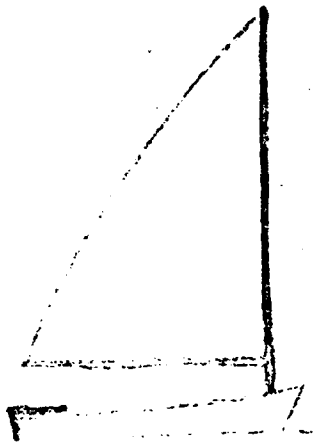
Є різні форми корпусів. Три головні типи: плоске дно, закруглене дно, і кутасте дно. Дерев'яні корпуси з плоскими днами найлегші й найдешевші будувати. Плоскі й кутасті корпуси є більше стабілізовані до ковзання з закругленими корпусами.

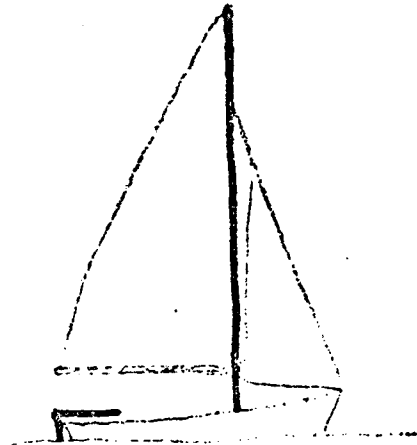
Менші судна переважно мають рухомі мечі, та більші, нерухомі. Нижня частина рухомих мечів є розбита з озиня або з заліза.

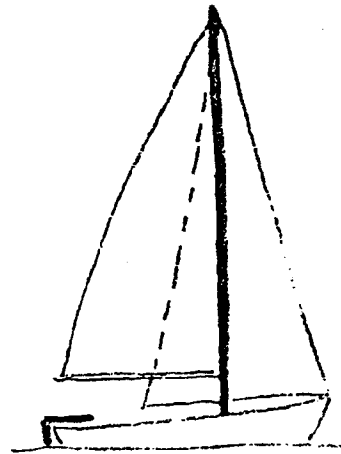
Роди Оснащення:

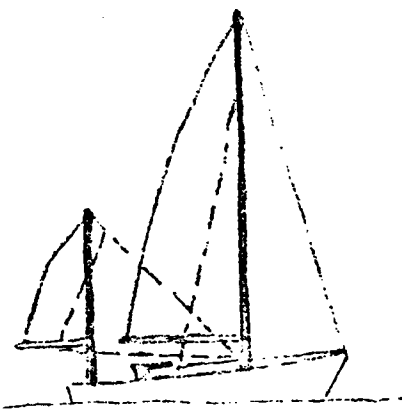
Catboat
Одно Вітрильне Судно

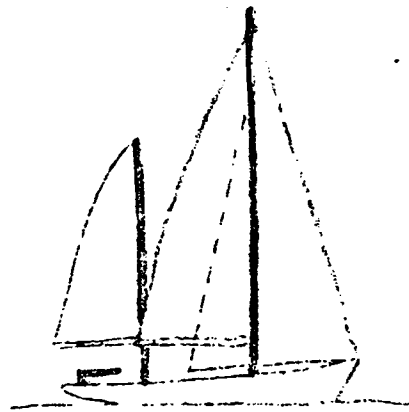
Sloop
Шлюп

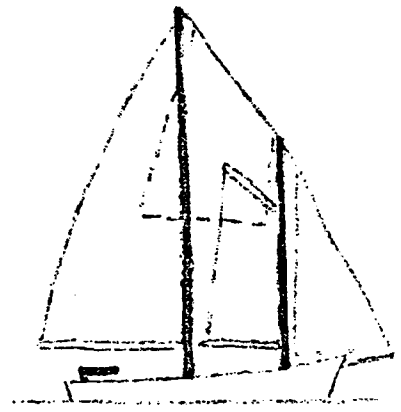
Masthead Sloop
Шлюп

Yawl
Ял

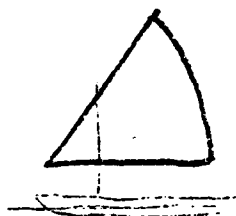

Ketch.
Кеч

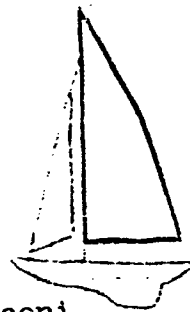

Schooner
Шхуна

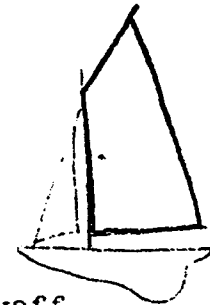
Роди Головних Вітрил:

Lateen
Латинові

Marconi
Трикутні

Gaff
Гайові

Роди Передніх Вітрил:

Working Jib

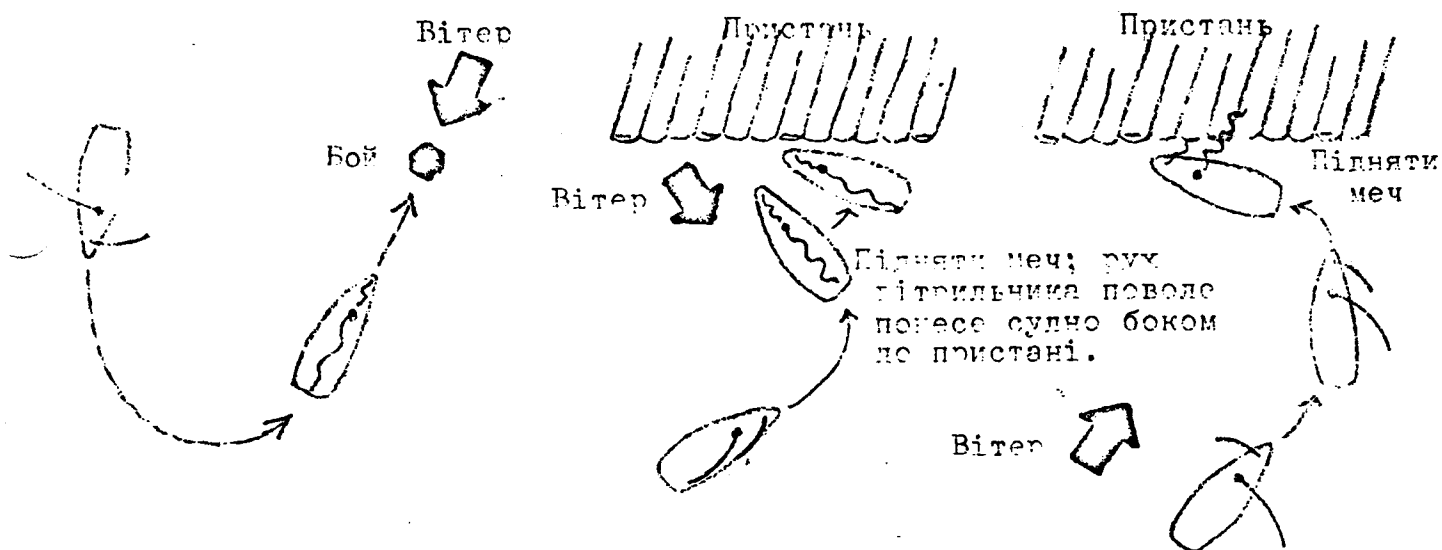
Genoa

Staysail

ВОДНОЛОДСЬКІ ПРАВЕЛА

1. Моторові і парові судна дають першенство вітрильникам і веслярським суднам. Вітрильники уступають веслярським суднам.
2. Човен який відпливає від пристані немає ніяких прав і мусить уступити всім суднам які вже є в русі.
3. Вітрильники у плавбі проти вітру мають першенство над усіма іншими вітрильниками, і вітрильники у плавбі в поперек вітру мають першенство над суднами які пливають із вітром.
4. Якщо два судна пливають туди самим курсом, то судно яке вище вітру уступає тому судні яке є нижче. У разі плавбі із вітром, човен із правого боку має першенство.
5. Човен який переганяє друге судно може минати із права або ліва, і мусить дати першенство тому човнові якого минав.
6. Човна які шлюнуть чиноти себе до ашару минають себе коруючи до праву.
7. Після заходу сонця, обов'язково щоб судна були освітлені зеленим світлом по правому боці а червоним по лівому боці.

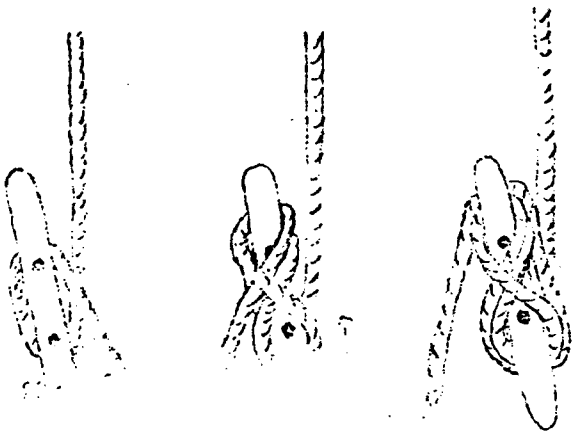
ПРИЧОЛУВАННЯ ДО БОЇЯ І ДО ПРИСТАНІ

Причолуючи вітрильник до боїя або до пристані, все старайтися повернути судно у вітер або наставити вітрила щоб вони лопотіли (*luff*). Тим способом можна згальмувати рух вітрильника. Коли причолуєте судно до беріга де є плітка вода, будьте готові підняти меч вражі воно поторкає дно озера.

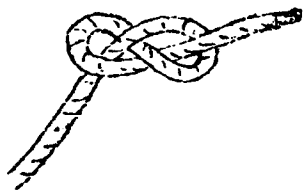
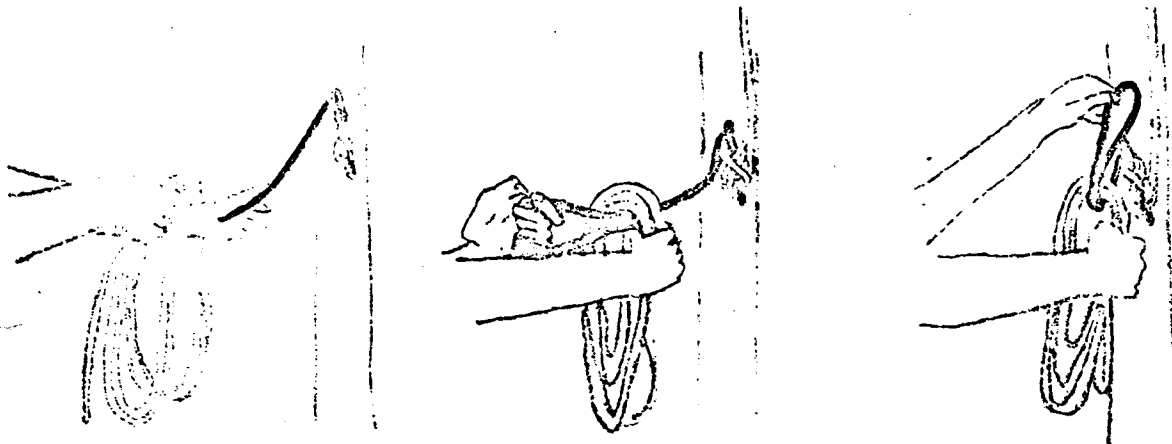
В сильних вітрах, часами придатно пустити головне вітрило до половини або зовсім.

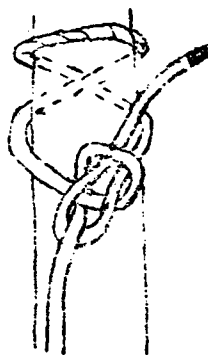
ВУЗЛИ

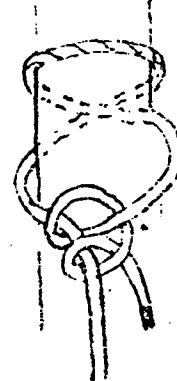
Цей вузол вживається приязати витяги до щогли. Вільний шнур є згортанний в кільце і вивішенне на щоглі щоб не заваджало залозі.

Вісімка - вживається кінцати вільний кінець шкоти.

Резівничий

Подвійний Зашкорк

Тканький - вживається зєднати два шнури не однакової товщини.

Вживається ті два вузли привязати судно до стовба, ланки, і.т.п.

ВИПАДКИ ПЕРЕВЕРНЕННЯ НА ВІТРИЛЬНИКУ

1. Вразі вітрильник перевернувся, тримайтеся судна та постерігайте чи всі члени залоги безпечнопливуть біля судна. Тримайтеся меча, щоб судно носилося по воді боком і не перевернулося цілком. Не пробуйте поплисти до берега хіба як що вода є дуже холодна і нема надії випростати судно або помочі.
2. Якщо щогла є металева, і вітрильник має тенденцію цілком перевернутись, прив'яжіть запасовий рятувничий пояс або подушку до щогли щогли.
3. Взяйте приладя як що вода далеко не понесла, та заговийте в безпечному місці, під пазубом в носі судна.
4. Звільніть гітов, витяги, і всі шкоти. Прив'яжіть звільненні витяги до щогли.
5. Спустіть головне вітрило. Спустіть передне вітрило залишок його пречігнення до передного штагу.
6. Відв'яжіть рятувничий пояс від щогли.
7. Залогатрикладає всю силу і вагу на меч або на борт на би спростувати судно.
8. Залогатрикладає в судно та вичерпує воду з човна.
9. Якщо є поміч, прив'яжіть мотузку частину щогли до моторчовна, і піднесіть меча. Кермуючи стерном вітрильника, і посідаючи по заду човна, моторчовен може поволо постягнути судно до берега.

